

STN	Informačné technológie Strategické vedenie IT pre organizáciu	STN ISO/IEC 38500 97 4186
------------	--	---

Information technology
Governance of IT for the organization

Technologies de l'information
Gouvernance des technologies de l'information pour l'entreprise

Informationstechnologie
IT-Governance der Organisation

Táto slovenská technická norma je slovenskou verziou medzinárodnej normy ISO/IEC 38500: 2024. Preklad zabezpečil Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky. STN ISO/IEC 38500 má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

This standard is the Slovak version of the International standard ISO/IEC 38500: 2024. It was translated by Slovak Office of Standards, Metrology and Testing. STN ISO/IEC 38500 has the same status as the official versions.

Nahradenie predchádzajúcich dokumentov

Táto slovenská technická norma nahrádza anglickú verziu STN ISO/IEC 38500 z júla 2024 v celom rozsahu.

139421

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2024
Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii v znení neskorších predpisov.

Národný predhovor

Obrázky a matematické výrazy v tejto STN sú prevzaté z elektronických podkladov dodaných z ISO, © 2024 ISO, ref. č. ISO/IEC 38500: 2024 E.

Toto tretie vydanie ruší a nahrádza druhé vydanie (ISO/IEC 38500: 2015), ktoré bolo technicky revidované. Hlavné zmeny v porovnaní s predchádzajúcim vydaním sú tieto:

- boli vypracované zásady strategického vedenia IT a zosúladenie so zásadami riadenia v ISO 37000;
- model bol aktualizovaný tak, aby zahŕňal „zapojenie zúčastnených strán“;
- rámec pre riadenie IT bola aktualizovaný podľa ISO/IEC TR 38502.

Normatívne referenčné dokumenty

Na nasledujúce dokumenty sa odkazuje v texte takým spôsobom, že časť ich obsahu alebo celý obsah predstavuje požiadavky tohto dokumentu. Pri datovaných odkazoch sa používa len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa používa najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane akýchkoľvek zmien).

POZNÁMKA 1. – Ak bola medzinárodná publikácia zmenená spoločnými modifikáciami, čo je indikované označením (mod), použije sa príslušná EN/HD.

POZNÁMKA 2. – Aktuálne informácie o platných a zrušených STN a TNI možno získať na webovom sídle www.unms.sk.

ISO 37000 prijatá ako STN ISO 37000 Spravovanie organizácií. Usmernenie (01 0109)

Vypracovanie

Spracovateľ: Mgr. Lucia Kamanová, Bratislava

Technická komisia: TK 37 Informačné technológie

ICS 35.020

Obsah

	Strana
Predhovor	6
Úvod	7
1 Predmet.....	8
2 Normatívne odkazy	8
3 Termíny a definície	8
4 Dobré strategické vedenie IT.....	9
4.1 Výsledky dobrého strategického vedenia IT.....	9
4.1.1 Prehľad	9
4.1.2 Efektívny výkon.....	10
4.1.3 Zodpovedné spravovanie.....	10
4.1.4 Etické správanie.....	11
4.2 Zásady, model a rámec.....	11
5 Zásady strategického vedenia IT.....	12
5.1 Prehľad	12
5.2 Účel.....	13
5.2.1 Zásada	13
5.2.2 Dôsledky strategického vedenia IT	13
5.2.3 Výsledky	13
5.3 Tvorba hodnoty.....	13
5.3.1 Zásada	13
5.3.2 Dôsledky strategického vedenia IT	13
5.3.3 Výsledky	14
5.4 Stratégia	14
5.4.1 Zásada	14
5.4.2 Dôsledky strategického vedenia IT	14
5.4.3 Výsledky	14

5.5	Dohľad.....	15
5.5.1	Zásada.....	15
5.5.2	Dôsledky strategického vedenia IT	15
5.5.3	Výsledky	16
5.6	Zodpovedanie sa	16
5.6.1	Zásada.....	16
5.6.2	Dôsledky strategického vedenia IT	16
5.6.3	Výsledky	16
5.7	Zapojenie zúčastnených strán.....	16
5.7.1	Zásada.....	16
5.7.2	Dôsledky strategického vedenia IT	17
5.7.3	Výsledky	17
5.8	Vodcovstvo	17
5.8.1	Zásada.....	17
5.8.2	Dôsledky strategického vedenia IT	17
5.8.3	Výsledky	18
5.9	Údaje a rozhodnutia.....	18
5.9.1	Zásada.....	18
5.9.2	Dôsledky strategického vedenia IT	18
5.9.3	Výsledky	19
5.10	Spravovanie rizika.....	19
5.10.1	Zásada.....	19
5.10.2	Dôsledky strategického vedenia IT	19
5.10.3	Výsledky	19
5.11	Spoločenská zodpovednosť.....	20
5.11.1	Zásada.....	20
5.11.2	Dôsledky strategického vedenia IT	20
5.11.3	Výsledky	20
5.12	Životaschopnosť a výkonnosť v priebehu času	20
5.12.1	Zásada.....	20
5.12.2	Dôsledky strategického vedenia IT	20
5.12.3	Výsledky	21
6	Model strategického vedenia IT	21
6.1	Úvod	21
6.2	Postup strategického vedenia IT	22
6.2.1	Zapojenie zúčastnených strán.....	22
6.2.2	Hodnotenie.....	22

6.2.3	Riadenie.....	23
6.2.4	Monitorovanie	23
6.3	Manažérstvo postupov v IT	23
6.4	Koncepcia pre strategické vedenie IT.....	23
7	Koncepcia pre strategické vedenie IT.....	23
7.1	Všeobecne.....	23
7.2	Prvky koncepcie.....	25
7.2.1	Všeobecne.....	25
7.2.2	Riadenie.....	25
7.2.3	Schopnosti.....	25
7.2.4	Stratégia	26
7.2.5	Delegovanie.....	26
7.2.6	Výkonnosť	27
7.2.7	Zodpovedanie sa.....	27
Literatúra		28

Predhovor

ISO (Medzinárodná organizácia pre normalizáciu) a IEC (Medzinárodná elektrotechnická komisia) tvoria špecializovaný systém pre celosvetovú normalizáciu. Národné orgány, ktoré sú členmi ISO alebo IEC, sa podieľajú na tvorbe medzinárodných noriem prostredníctvom technických komisií zriadených týmito organizáciami pre jednotlivé oblasti technickej činnosti. Technické komisie ISO a IEC vzájomne spolupracujú v oblastiach spoločného záujmu. S ISO a IEC spolupracujú aj iné medzinárodné vládne alebo mimovládne organizácie.

Postupy použité pri tvorbe tohto dokumentu, ako aj tie, ktoré sú určené na jeho ďalšie udržiavanie sú opísané v smernici ISO/IEC, Časť 1. Do úvahy sa majú vziať najmä rozdielne kritériá schvaľovania pri rôznych typoch dokumentov ISO. Tento dokument bol vypracovaný podľa edičných pravidiel smernice ISO/IEC, Časť 2 www.iso.org/directives alebo www.iec.ch/members_experts/refdocs.

ISO a IEC upozorňujú na možnosť, že uplatňovanie tohto dokumentu môže zahŕňať použitie patentu/patentov. V súvislosti s tým ISO a IEC nezaujímajú žiadne stanovisko týkajúce sa dôkazu, platnosti alebo použiteľnosti akýchkoľvek nárokových patentových práv. Ku dňu zverejnenia tohto dokumentu ISO a IEC nedostala oznámenie o patente/patentoch, ktoré môžu byť potrebné na používanie tohto dokumentu. Používatelia sú však upozornení na skutočnosť, že toto nemusia byť najnovšie informácie, ktoré možno získať z patentovej databázy dostupnej na www.iso.org/patents a <https://patents.iec.ch>. ISO a IEC nenesú zodpovednosť za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

Akákoľvek obchodná značka použitá v tomto dokumente slúži len na informáciu pre používateľa a neznamená jeho schválenie.

Vysvetlenie dobrovoľného charakteru noriem, významu špecifických termínov a výrazov týkajúcich sa posudzovania zhody, ako aj informácií o väzbe ISO na princípy Svetovej obchodnej organizácie (WTO) uplatňované pri odstraňovaní technických prekážok obchodu (TBT) pozri na www.iso.org/iso/foreword.html. Pre IEC pozri www.iec.ch/understanding-standards.

Tento dokument vypracovala technická komisia ISO/IEC JTC1 Informačné technológie, subkomisia SC 40, Riadenie služieb IT a správa IT.

Toto tretie vydanie ruší a nahrádza druhé vydanie (ISO/IEC 38500: 2015), ktoré bolo technicky revidované.

Hlavné zmeny v porovnaní s predchádzajúcim vydaním sú tieto:

- boli vypracované zásady strategického vedenia IT a zosúladienie so zásadami riadenia v ISO 37000;
- model bol aktualizovaný tak, aby zahŕňal „zapojenie zúčastnených strán“;
- rámec pre riadenia IT bol aktualizovaný podľa ISO/IEC TR 38502.

Zoznam všetkých častí ISO/IEC 38500 sa nachádza na ISO A IEC webových stránkach.

Akákoľvek spätná väzba alebo otázka k tomuto dokumentu sa majú adresovať národnému normalizačnému orgánu používateľa. Kompletný zoznam týchto orgánov nájdete na: www.iso.org/members.html a www.iec.ch/national-committees.

Úvod

Použitie informačných technológií (IT) je dôležité pre úspešnosť väčšiny organizácií, nielen ako podporná funkcia, ale tiež ako schopnosť organizácie transformovať sa. IT umožňuje nové obchodné modely a môže podstatne zlepšiť výsledky organizácie, čo slúži na naplnenie potrieb a očakávaní zúčastnených strán. Rastúca hrozba kybernetickej bezpečnosti a riziká vyplývajúce z nových technológií zvyšujú dôraz na dosiahnuté výsledky.

Rastúci potenciál terajších a budúcich IT si vyžaduje primeranú aplikáciu strategického vedenia IT, aby mohli plniť účel organizácie efektívnym, zodpovedným a etickým spôsobom, a boli v súlade so strategickým smerovaním organizácie.

Cieľom tohto dokumentu je poskytnúť usmernenie pre riadiace orgány o zodpovednom, inovatívnom, udržateľnom a strategickom používaní IT, údajov a digitálnych spôsobilosti, aby organizácie mohli plniť svoj účel spôsobom očakávaným ich zúčastnenými stranami. Tento dokument poskytuje usmernenia založené na princípoch a preto nezahŕňa konkrétne implementačné detaily.

Dokument využíva tri nástroje pre riadiace orgány a súvisiace riadiace a manažérske postupy na dosiahnutie správneho riadenia IT:

- 1) Princípy pre strategické vedenie IT – aplikáciou týchto princípov na zodpovedné a strategické využívanie IT sa organizácia môže stať agilnejšou a prispôsobivejšou.
- 2) Model strategického vedenia IT – tento model ukazuje hlavné úlohy riadenia v celej organizácii, čo vedie k zrozumiteľnosti rozhodovania a nastaveniu zodpovedností vo všetkých aspektoch využívania IT.
- 3) Rámec pre strategické vedenie IT – tento rámec opisuje prvky, cez ktoré fungujú organizácie v oblasti strategického vedenia IT, čo pomáha zabezpečiť, že kritické činnosti riadenia sú zohľadnené a aplikované pri využívaní IT organizáciou.

Keďže strategické vedenie IT je súčasťou správy a riadenia organizácií, tento dokument je zladený s normou ISO 37000 a zásadami jej riadenia. Tento dokument je možné tiež použiť v kombinácii s inými pravidlami a princípmi pre efektívne riadenie. Dokument môže slúžiť samostatne, alebo na aktualizáciu súčasnej správy a riadenia na základe predchádzajúcej verzie ISO/IEC 38500.

Dokument je primárne určený riadiacemu orgánu, no zohľadňuje, že riadenie prebieha v celej organizácii. Preto poskytuje usmernenia pre prax strategického vedenia IT v celej organizácii vrátane interakcií a spolupráce všetkých osôb, bez ohľadu na popis ich práce.

1 Predmet

Tento dokument poskytuje usmernenie pre členov riadiacich orgánov a tých ktorí ich podporujú v efektívnom a akceptovateľnom použití informačných technológií, v rámci ich organizácií.

Dokument sa vzťahuje na:

- strategické vedenie súčasného a budúceho využívania IT v organizácii;
- strategické vedenie IT ako domény riadenia organizácií.

Z hľadiska cieľovej skupiny, je tento dokument určený pre:

- všetky organizácie vrátane verejných a súkromných spoločností, vládnych subjektov a neziskových organizácií;
- organizácie všetkých veľkostí, od najmenších po najväčšie, bez ohľadu na rozsah ich používania IT.

2 Normatívne odkazy

Na nasledujúce dokumenty sa odkazuje v texte takým spôsobom, že časť ich obsahu alebo celý obsah predstavuje požiadavky tohto dokumentu. Pri datovaných odkazoch sa používa len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa používa najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane akýchkoľvek zmien).

ISO 37000 *Governance of organizations – Guidance*. [Spravovanie organizácií. Usmernenie.]

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN